

Carta als pares

QÜESTIONS PEDAGÒGIQUES

Benvolguda família,

Una creativitat pobra és senyal de manca de llibertat

Potenciar la llibertat del nen, de cada nen, és el misteri profund, la realitat entesa com a formació i configuració humana. Aquesta llibertat estimulada pels seus fills, que els fa més persones il·lusionant-los encara més en un aprenentatge enriquidor per l'intent d'arribar a la pròpia plenitud. Aquesta llibertat es sosté en un ordre basat en l'amor:

Renyar quan convingui, estimar sempre.

Comprenc que pels pares de l'Escola això escrit no és problema perquè ho viuen, però com que aquestes ratlles aniran a altres persones que mai han estat amb nosaltres o en tot cas ens coneixen molt superficialment, les haig de fer el màxim de comprensibles. En especial ha d'esser així per nosaltres mateixos, les persones responsables de la nostra Escola que allò escrit ací sigui veraç i factible. Per això aquesta carta està escrita per a pares i amics, però molt en especial pel grup humà que dia rere dia porta a terme aquesta mena d'impossible de l'ensenyament a partir del nen i que com vostès i nosaltres sabem, cal lluitar i ho fem, per potenciar la persona que cada alumne és.

Això exposat, comença quan en obrir l'Escola, decidírem encara sense saber-ne el seu formidable abast, treballar "primer el nen". Aquesta petita frase és com el "big-bang", és la gran explosió a partir de la qual es forma tot un univers formatiu, l'únic? No ho vull creure, encara que amb variants que potser el millorarien a mi em sembla que sí, que no n'hi ha d'altre. Mirem fets bàsics que serveixen per produir-lo i després ja decidirem. Possiblement ens surtin idees per millorar-lo.

Els fets bàsics en un moment de cerca de camins cap a una societat que es vol intel·ligent, són factors pedagògics, que estan al dedins de la nostra societat. Aquests punts importants són els següents:

- a) L'Administració.
- b) Preparació de mestres.
- c) L'Escola –centres d'ensenyament –mestres v. professors.
- d) Aspectes que també es mouen a l'entorn del coneixement.
- e) Les famílies.
- f) Els valors.

a) L'Administració ha de tenir una operativa al marge i tal volta en contra de la política del govern de torn. Nosaltres hem tingut la seva col·laboració, bàsicament en el sentit de cobrir el que treballem, des del general Franco fins l'actualitat, que ja és dir. Moltes vegades ha costa Déu i ajut, és cert. Però s'ha assolit, perquè en tota administració sempre hi hem trobat persones amb coneixements i comprensió. Què passa en aquests moments en el sistema escolar? Hi ha mals enquistats de sempre, o des de la Transició, és igual. La Consellera, amb tota la voluntat ha intentat posar remei a les escoles sota el seu comandament directe o sigui públiques, en el sentit que l'equip de mestres fos més **operatiu**. Ja hem vist els resultats. A defensar *l'estatu quo*. Vull creure amb raons suficients, encara que permeti'm dubtar-ne.

A mi em sembla en aquests moments, quan escric, que no és just exposar unes solucions de tot ordre, que són impossibles de realitzar, perquè el nostre país, Catalunya, no té llibertat. Considero no obstant que tinc una certa obligació, després de més de 50 anys a l'ensenyament, a exposar allò que em sembla de possible consideració i per tant solució.

b) Sobre la preparació de mestres.

Avui dia la batalla es lliura al terreny de la ment. *Edgar Morin*

Estem, els humans, en una situació irreversible en el canvi del sistema educatiu.

És una qüestió fonamental pels nens de Catalunya i pels mateixos mestres, perquè no es pot reclamar un bon sou si no hi ha una bona preparació. En aquests moments quan Barcelona i Catalunya s'ofereixen com *smart city or country*, qui fa

en tot cas aquest luxe intel·lectual? Els seus ciutadans. Se'ls prepara a aquests escolarment des de petits en aquest sentit? Els ben asseguro que les TIC no ho faran, ara com ara són màquines, només el cervell de cada nen, de cada persona, el conjunt dels humans, solidari i assumint els valors intrínsecs podrà anar endavant. Estem preparats? Ens és imprescindible un ensenyament intel·lectual i formatiu, del més alt nivell i sinònim de llibertat.

ICE de Santander dècada dels 80: impartint un curs als mestres de l'escola Verdemar.

La qualitat no és un luxe, és una exigència social i també una necessitat.

c) L'escola v. Centre d'ensenyament.

Aquest és un breu apartat que em sembla molt important escriure'l per deixar constància d'una realitat.

En el nostre país hi ha escoles i centres d'ensenyament. Nosaltres com vostès ja saben som una escola, no perquè ens diguem així sinó perquè formem i instruïm. Aquesta és la nostra característica. Resumint-la al màxim, tot el que vostès ja saben que fem, es resumeix en dues paraules, que representen la quantitat d'esforç, treball, responsabilitat, amor, que ens defineixen són: **Ment i Valors**. Per això ens és indispensable que les persones que treballen a la nostra Escola que és la seva, la dels seus fills, es sentin i siguin pel damunt de tot, mestres.

d) Aspectes que també ens mouen a l'entorn del coneixement.

En aquest moment que estem passant d'una societat altament industrial, amb projectes de vida de progressió continuada a una altra que prioritza el coneixement¹,

---

¹ A l'Escola els alumnes treballen des de fa anys entre altres coses la reflexió sobre el propi coneixement, i quina unitat hi ha entre el grup de matèries diferents, DCP,g.

lògicament hi ha informació i propostes sobre aquest tema.² A la premsa diària n'hi ha tanta, tot exposant solucions múltiples per ajudar els nens i nenes del nostre país que em sembla, que produeixen un garbuix d'idees als pares i mares. Cal dir que algunes poden ser molt útils. Sí considerem no obstant la vida líquida i moltes vegades mentidera que vivim, el conjunt d'informació pot desorientar en comptes d'ajudar.

Només a nivell de curiositat cito alguns titulars de diaris.

- “[La universitat comença a l'escola](#)” diari ARA 22-02-2011. Totalment d'acord, vostès ja en tenen l'experiència amb el treball que fem.
- “[El manual del superdotat](#)” el PUNT-AVUI 10-02-2013. Hi estem implicats però...
- “[...”Les escoles temen atendre l'alumne molt brillant](#)” La VANGUARDIA 23-04-2013. El Sr. Julian Jones recomana un sistema inspirat en la Universitat John Hopkins (USA). Nosaltres no tenim por d'atendre alumnes brillants, el que passa és que procurem crear-ne.
- “[Cal fer canvis radicals en la manera d'ensenyar i aprendre](#)” La VANGUARDIA 25-11-2012. Aquesta Escola ha preferit fer una re-evolució. No és radical. Treballem, no obstant, amb més de possibles 50 variants al sistema general.
- “[Per un nou model educatiu](#)” el PUNT-AVUI 3-02-2013.
- “[Catalunya i la revolució del coneixement](#)” diari ARA 12-02-2013.
- “[Renovem l'educació](#)” el PUNT-AVUI 24-11-2012.

No continuo la llista per no allargar massa aquesta carta, finalment però vull destacar “[Escola d'elit per a mestres](#)” La Generalitat impulsa un centre pilot amb totes les universitats per al curs vinent. La VANGUARDIA 11-11-2012

Es possible i desitjo que sigui una millora, però tot tenint en compte la progressió continuada del canvi social i la diferència de situacions i dinàmiques, marcades inclús per la geografia i la re-evolució permanent, cal que tingui una pragmàtica viabilitat

---

² Els Estats Units i altres molts països caminen cap a economies del coneixement impulsades per la intel·ligència. Alvin i Heidi Toffler. “*La revolució de la riquesa*” ed. Debate 2006 pàg. 20

continuada. Tota escola hauria de tenir el propi nucli³ humà sense augmentar, si és possible, la despesa per treballar la perspectiva pedagògica de la seva Institució. Cal mirar pel futur proper per no dir immediat.

El Dr. Call, de l' Institut MAX PLANCK, explicant el seu treball sobre els simis. Va transmetre als alumnes una recepta important, la de la **TIETA**: **T** de talent, **I** d'il·lusió, **E** d'esforç i **TA** tot alhora, perquè sinó la recepta no té les repercussions desitjades.

e) Les famílies.

En democràcia occidental, les famílies, deleguen l'ensenyament dels seus fills, però no volen l'estatisme. 20-10-2003⁴

La nostra societat està angoixada i no solament per l'aspecte econòmic que sí o pel polític, que també,⁵ en el que ens concerneix jo diria que fonamentalment per no viure en l'esperit del que exposa l'encapçalament d'aquest escrit.

Diuen que som anàrquics, però vull recordar que som fills de l'esperit i del dret romà, em sembla que aquesta anarquia (rauxa?) que també hem viscut, pot venir de les ànsies de llibertat que en aquest darrers tres-cents anys a penes hem gaudit tot mancant-nos el progrés social que ens mereixem com a poble. Vull recordar que quan encara no hi havia nacions nosaltres ja formàvem amb altres grups humans afins, unió confederal.⁶

³ Nosaltres el tenim, cal dir que és important, perquè tenim molts mestres, que fa molts anys que treballen a l'Escola i el seu assentiment és una garantia.

⁴ Data d'aquest pensament.

⁵ Des de Madrid sembla que hi ha un desànim encara més fort, per manca d'il·lusió entre el poble.

⁶ No crec que això es pugui fer ara amb grups espanyols. S'ha estès l'odi per la mentida, contra nosaltres i no ens volen. Els podrem ajudar millor separats, perquè els haurà caigut la vena dels ulls.

Exposat això acabat d'expressar em cal dir que crec que la nostra societat vol viure amb més llibertat pedagògica no solament familiar sinó també en el sistema cosa que li permetria escollir més diferents possibilitats en qualsevol lloc del territori. És cert que ara les famílies viuen amb molta més comunicació (les TIC) que als anys 60-80, però tenen menys consistència, menys solidesa i més angoixa, és a dir són més líquides (Bauman dixit). És això un defecte? possiblement n'és part d'un conjunt, alguns defectes personals i altres col·lectius, però ens en sortirem i encara més forts.

Cal reflexionar i posar-se a treballar en les diferents solucions. Un cop assolits els objectius en tindrem, d'altres a solucionar. Som humans.

Les famílies viuen immerses en la propaganda o informacions no massa consistentes i per tant es malfien en desmesura, amb tanta propaganda no poden aprofundir, es possible que tinguin por d'engany.

Essent com som un petit país, és un lloc on pot realitzar-s'hi una gran potència creativa, que s'ha de mirar amb estima, sense por, però amb rigor.

En l'actualitat, comencen a tenir forma, grups humans d'alt valor afegit.

f) Els valors.

En parlar dels valors em remeto a la carta escrita el juny del 2010 "*Els valors importància decisiva*", amb la qual vostès ja tenen molt clar la importància que hi donem. Hi ha un punt que vull recordar, sense la confiança, el treball, la responsabilitat, el respecte a altri⁷ no pot haver-hi ciència ni benestar.

Ben cordialment,

Josep Oliveras i Cama.

Juny 2013

⁷ Recordem les còpies en tesis doctorals a Alemanya que provocaren dimissions.